

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZZÉNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 3 „ 50 „
Egy órára 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többszöri
hirdetések alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Szomoru diadal.

Debreczen, február 15.

Sajnosan tévedtünk!

Mikor tegnap az országházában most lezajlott vita eshetőleges következményeivel foglalkoztunk, a tények logikájának erős vezető fonálán haladó okoskodásunk előtt a kormánypártra nézve a legkedvezőtlenebb esélyűnek tünt föl a tegnapi szavazás. Egyáltalán nem tartottuk kizártnak azt az eshetőséget, hogy az országsháza pártkülönbség nélkül felzúdult közvélemény nyomása alatt az uralkodó többség jobbainak szívében is megmozdul a köztisztesség érzetének húrja, s merő párpolitikából nem állják útját a felajánlott loyális megoldási eszköznek: a parlamenti vizsgáló bizottság kiküldésének.

Imerve azonban a szabadelvű párt nagy többségének lelketlen fatalizmusát vagy mint ők mondják, opportunizmusát el voltunk arra is készülvén, hogy az Apponyi javaslata elbukhatik; el 2—3 szónyi többséggel!

De az a mi tegnap megtörtént, hogy egy teljesen loyális indítványt, a mely a szóban forgó ügynek a megoldását volt hivatva törvényes uton és törvényes eszközökkel előmozdítani, s a melynek elfogadása még a hatalom birtokosaira is kétszertelenül előnyös volt, hogy egy ilyen indítványt akkora többséggel utasítsanak vissza, az teljesen kívül esett nemcsak reményünkön és számításunkon, hanem minden általunk képzelhető lehetőségén is.

Az a tegnapi leszavazás már átlépi az alkotmányos számbavehetőség és menthetőség legszélsőbb határait is; átlépi az eddig már ezerszer látott s a közvélemény által szinte megszokott bűn palástolási esetek rendes keretét is, és olybá tűnik föl, mint nyilvános osztozkodás az elkövetett súlyos hibák következményeinek viselésében, mint solidaritás a corruptio mindenféle szörnnyfajzatával; mint orozatlan hivalkodás a nemzetellenes üzemekkel.

Nagy erőnkbe kerül mérsékelni felferjedő jogos haragunkat s reszkető tolnukat csak a legnagyobb önmegtartatás fegyelmező hatalma képes visszatartani olyan súlyos kifejezésektől, a melyekre az uralkodó párt bőven rászolgált, de a melyek használatától illemérzetünk visszaborzad.

A nemzet ítéletébe adjuk át szigorú megtorlás és erkölcsi megvesszőzés végett azt a perfid eljárást, a mely a tiszta igazság arczul csapásával merészen szembe szál egész nemzetünk viharzó haragjával.

Csak már egyszer lenne ez a nemzeti harag férfias erővel és szilárd el-tökéltséggel párosult! Csak ne hunyna örökké szemet ez a legszentebb jogaiban vérig sértett, legvitálisabb érdekeiben megcsalt, meglopott nemzet minden olyan merénylet előtt, a mely méltóságát, büszkeségét, sőt egyenesen életét támadja meg.

A nemzetnek nem csak joga, hanem egyenes kötelessége erkölcsi fel-lázadni a dolgok mostani rendje ellen és Istentől nyert önrendelkezési jogánál és szabadságánál fogva lerázni az elevenig marcangolt testéről a véreket, a kik husával és vérevel táplálkoznak.

Az ítékezés alkalmá és ideje a választásokban áll rendelkezésére a nemzetnek. Indítson tehát irtó háborút a nemzet rontására törő kormányrendszer ellen s kezét fogva mindazok, a kiknek szívében maradt még valami a hazának önzetlen szeretetéből, egyesült erővel indítsák meg a törvényes küzdelmet a 67-es alap és annak fekélyes kinövéséi-czudar parazitái — elősködő férgei ellen.

A dicső kormány mostanában nagyon szeretett fenyegetődni azzal, hogy a parlamentet feloszlatja és új választásokat rendel el.

Soha jobb időben nem jött még ilyen áldandó gondolata!

Igen, oszlassa föl a parlamentet, — terjessze a nemzet ítélszéke elé eddigi eljárását; engedjen szabad megnyilatkozást a szívek és vesék igaz érzéseinek ezzel az egyetlen helyes cselekedésével sok bünére szerezne enyhítő körülményt. Az eredmény iránt egyetlen pillanatig sincsen kétségünk: mert az ebben a pillanatban a 67-es alap teljes bukása lehetne csak.

De persze, a kormánynak eszeágában sincs a Házat feloszlatni, mert ezzel a tényével a maga halálos ítéletét pecsételné meg. Tudja, hogy ez a halálra kintott nemzet nem képes kitartó ellenállás kifejtésére s kinos szenvedései kö-zepett égbe kiáltó jajjai csakhamar az elfásultság kiellen pusztaságába vesznek bele és kényszerű, rabszolgai meghunyászkodásban végződnek.

Mostani szomoru diadala is csak elbizakodottságát, büneiben való meg-rögzöttségét fogja öregbiteni és a magyar nemzet saját fiainak botor bünei folytán egyre sorvad, egyre gyöngül — egyre haldoklik és sem élni, sem meghalni nem tud.

Könyörülj Isten, könyörülj meg rajta!

Grotius.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház mai ülésén Kemény Pál interpellálni fog az italmérési engedélyek kiadása tárgyában. Vajay István pedig a felekezeti-külügyi kérdésben. Ez utóbbi interpellációt Vajay Posch Jenő szolnoki főgimn. tanár egy tényével hozza összefüggésbe.

A tegnapi szavazás. A rettenetes erő-feszítés, mit a kormány kifejtett, 24 szótöbbséget tudott a Pulezky ügyben összehozni, 24 szótöbbséggel mondták ki, hogy Wekerle urék gazdálkodását nem szabad megvizsgálni. A választások alkalmával pénzzel összevásárolt és viczinális sápokkal összetartott s'réber-had berukkolt egytől-egyig, hogy megmentse Wekerle ur és társainak bőrét, nehogy a megejtendő vizsgálat folytán a jó uraknak meg kelljen azt fizetni, a mit az adózók véres verejtékéből vékes könnyelműséggel elpredáltak. A kormánypárt erkölcsével az megegyeztethető, hogy szavazással döntsek el, hogy Wekerle és társai törvényesen jartak e el, midőn szabadelvű cim-borájuknak közel felmülliót adtak ki a köz-pénzekből, tetszés szerinti szabad gazdálkodás-ra. Azon fenomenális és nagyhatású beszédek után, a melyeket Ugron és Apponyi tartottak és a melyek velőkig hatottak: a jobb elemek, csak a rettenetes nyomás folytán voltak rá-bíthatók, hogy a vizsgálat ellen szavazzanak. Szavaztak az összes miniszterek és államtitkárok. Wekerle, Csáky, Wlassics és Palszky a folyo-sókra vonultak, miután Perczel Béni a szavaza-tok előzetes összeszámálása után megnyugtatta hogy nélkülök is meg lesz a többség. Nagy visszatetszést keltett Horváth Gyulának Wekerléekkel való szavazása. Az ellenzék tag-jai közül számosan nem jelentek meg többet komoly okok tartottak távol a mai szavazástól, de bizony nagyon sokan hiányoztak kik jelen lehettek volna. Az ellenzék távolle-vők száma összesen 38 volt, ugy, hogy ha en-nek nagy része jelen lett volna, a kormányt tegnap nagyon könnyen leszavazták volna. A kormánypárt szégyenletes győzelme azonban iszo-nyu erkölcsi vereség súlyával hatott a kormánypárt tagjaira.

KÜLFÖLD.

Kormányválság Franciaországban. A lapok egyhangulag kiemelik, hogy a képviselőház minapi votuma a senatussal való konfliktus komolyságát jelentékenyen növeli. A radikális és szociális lapok felhívják a kormányt és kamarákat, hogy az alkotmány revízióját a szenatus eltörlésével vigyék keresztül. A konzervatív lapok, melyek hangsúlyozzák, hogy a kabinet a képviselőházzal egyedül nem kormányozható, nem látják más kibontakozást, mint a képviselőház feloszlatását.

Összeesküvés a szultán ellen. A rendőrség szorgosan kutatja az újabb törökmozgalom vezetőit. Nagy megröszbenést keltett tegnap egy sereg hivatalnok letartóztatása, akik valamennyien Nyugat-Európában nyertek ki-képzetetésüket. Az illetőket több órán keresztül kihallgatták, azután ismét szabadlábra helyezték. Murat bey eddigi császári biztos ellen körözvényt bocsájtottak ki, a mozgalom tervezőit még eddig nem tudták kikutatni.

Oktatás és nevelés.

(G. G.) Nem ujak már a panaszok, hogy a műveltség terjedésével az emberiség erkölcsi nivója süllyed. Hisz már Rousseau pályadíjat nyert e paradox tétel kifejtésével és azóta lépten-nyomon találkozunk vele. Napjainkban Tolsztoj és mások, a »modernismus« apostolai, fennen hirdetik nekünk ezt az igazságot. Vajjon csakugyan igazság lenne tehát?

Felületes vizsgálódás mellett tényleg úgy találjuk, hogy van valami igaz a dologban. Minél előrehaladottabb a kultúra valamely államában, annál nagyobb a bűntények száma, úgy, hogy az ember szinte hajandó volna, állandó arányban állapítani meg e tünetnyelvény lefolyását. Minél műveltebb valaki, annál lazább erkölcsi gondolkozása, minél magasabb ismeretekre tesz szert, annál kevesebb skrupulosust ismer. A »fin de siècle« korszak fogalmát nemcsak a legfinomabb és legtulműveltebb állapotok jelzésére használjuk, hanem a legdegradáltabb erkölcsi viszonyok kifejezésére is. Ha az ember ily képeket lát maga előtt száraz statisztikai szám adatokban, akkor önkénytelenül is felkiált Rousseauval együtt: »Retournons à la nature! Terjünk vissza a természethez!»

De vajjon ezeket a laza erkölcsi viszonyokat tényleg egyedül a műveltség terjedésére kell visszavezetni? Hát ha csak a hamis, rossz műveltség kifolyásának kell őket tulajdonítani? Mielőtt a műveltséget általában elvetjük, jó lesz ezt a kérdést közelebbi vizsgálat tárgyává tenni.

Mi részünkről a hibát nem annyira a műveltségben általában, mint inkább nevelési rendszerünk hibáiban keressük, a melyek lehetetlenne teszik a valódi műveltség elérését. A legfőbb hiba pedig nevezetűnk szerint abban áll, hogy a mi iskoláinkban csak oktatnak és sohasem nevelnek.

Mi különbség van oktatás és nevelés között?

Az oktatás fogalma körülbelül egybeesik a szellemi neveltetés fogalmával, sőt szorosán véve még szűkebb ennél, mert az oktatás csak az anyagot nyújtja az igazi szellemi neveléshez, a gondolkodás művészetének megtanításához. Az oktatás tehát a nevelésnek csak egy oldalát, és hozzá még nem is leglényegesebb és legfontosabb oldalát képezi, mert az igazi nevelés szellemre, testre és szívre egyaránt kiterjed. A nevelés tehát nem is párhu-

zamos, hanem egyenesen magasabb fogalom az oktatásnál.

Ha csak a szellemet fejlesztjük, akkor magasabb szellemi képzettségű a visszamaradt kedély nem lesz képes azt korlátokban tartani, és egy éles ész és nagy látókor mindenestre inkább képesit bűnökre és kihágásokra is.

Hogy állunk már most iskoláinkban a valódi neveléssel? A legtöbb intézetben egyáltalán nem törődnek vele, és ez még aránylag jó, mert a hol gondot fordítanak rá, internátusokban és egyéb hasonló tömlöczökben, ott igazán nincs köszönet benne.

Középiskoláink kizárólag csak oktatnak. Ha egy tanár elérte azt a czélt, hogy tanuló hiba nélkül tudnak felelni azokra a kérdésekre, a melyeket a vizsgákon hozzájuk intéznek, azt hiszi, hogy elért mindent, a mi lehetséges volt és megfelelő feladatának.

A nevelésnek igyekeznie kellene, minden egyes tanulóknak egyéni képességeit felismerni és fejleszteni, esetleges hamis nézeteknek, ferde kinövészeknek, rationalis, az illető természetéhez mért módokon eljétt venni, és lehetőleg harmonikus belelelet teremteni. Ezt csak úgy lehetne elérni, ha a tanuló kedélyvilágára is tekintettel lennének, ha kiemelnék az egyes tantárgyaknak a kedélyhez szóló oldalait, mert hisz ilyenek majdnem minden tárgyban vannak, és ha nem terbelnénk őket túl oly borzasztóan a legkülönfelebb anyagokkal. Mert bizony, alig van nehezebb dolog, mint tanulni, sokat tanulni, s mégis megőrizni az egészséges kedélyt, az egészséges gondolkodást.

Ellenben mit látunk nálunk? Az egész ifjuságot szellemi egyenruhákba, a melyek nem az ók számára készültek és a melyek nem is találunk hozzájuk. Az egészséges tanterv, a melynek szükségességét egy szóval sem akarjuk kétségbevonni, de a melynek csak arra kellene szolgálni, hogy a haladás alapvonalait, irányát meghatározza, nálunk magasabb czélt képez, a melyet esetleg forszírozott napiteurokban is minden tanulóknak el kell érnie. Nálunk legfőbb czélnak tartják, az előírt anyagot letárgyalni, tekintet nélkül a tanulók egyéni tehetségeire és képességeikre.

Mivel ez az anyag nagy, azért az egyes dolgokra persze nem lehet nagy gondot fordítani, a tanító nem törekedhetik arra, hogy megemésztesse tanulóival a tanultakat, a tanulók pedig már épen annyira tud vannak halmozva, hogy tantárgyaikat azok sem emésztetik meg, a kik különben képesek volnának

rá. Az ifjuságnak ily szellemi uniformálása mellett veszendőbe megy minden egyéni tulajdonság, a mely a jellem legfontosabb alkotórészt képezi. Törekednek ugyan a mi iskoláinkban is arra, hogy valami egészségesen megállapított jellemfélet elérjenek, mert hisz megbüntetik a hanyagokat, kötelességmulasztókat, rosakaratuak stb. egy igazán kiváló jellem fejlesztésére azonban ez a módszer ép oly kevéssé alkalmas, a mily kevésbbé lehetne elérni szép labakat azzal, hogy nyolcz éven keresztül egyforma formákba szorítjuk őket.

Korunk erkölcsi színvonalának süllyedését tényleg az ifjuság tulterheltségének kell tulajdonítani. Nem az anyag maga ártalmas, a melylyel a tanulóknak megküdenie kell, hanem annak nagysága. Oly követelmények mellett a szellem annyi időt és fáradságot vesz igénybe, hogy nemcsak lehetetlenne teszi a kedély és test fejlesztését, de egyenesen előli azt. A szellemi műveltségnek azonban semmi köze sincs az erkölcshez és így csak a kedélytől függ, hogy ezt a fokozott műveltséget jóra vagy rosszra használják. A fegyver maga nem veszélyes, csak a kéz, a mely azt vezeti; a műveltség nem árt a morálnak, a kedélyhiány az, a mely ezt teszi. Ezért nem az eszközt kell eltörni vagy eltompítani, nem a szellemi műveltséget a maga egészében kell elítélni, hanem az erőt kell nevelni, a mely a fegyvernek irányt ad, t. i. a kedélyt.

A legfontosabb feladatot e tekintetben a család teljesítheti. Az iskoláknak kötelessége ezt a családban megkezdett munkásságot folytatni, de nem azt meggátolni. Különösen pedig ott kellene az iskolának segíteni, a hol a család ezen igazi nevelés megadására képtelen.

Nem aláröndelt kérdésről van itt szó. Mert hogy is mondja Leibnuit: Celui qui est maitre de l'éducation est maitre de l'avenir des sociétés (A ki a nevelés ura, az a társadalom jövőjének is ura.)

Ismeretlen vers Bem táborokról.

Szép kis verset közöl a »Történelmi lapok« legújabb száma Bem apóról. Néhai Barsi József volt bicskei plébános, később tanár és író, Budapesten írta ezt, mint szabadságharczi fogoly Olmücz várában, hol hat évet töltött.

E vers kéziratát Sáni Lászlóné urnától került a kolozsvári történelmi muzeumba. Özv. Sámíné szül. Király Janka urnó 1851-ben Ol-

— Összevesztek a legények. Vérontás van a korecsmában.

— Hát aztán?

— Egyet már agyonszurtak.

— Agyon, agyon. Éppen olyan könnyen adják azt az agyonszurást.

— De ha mondom. Ott fekszik a pinczejtő előtt. A Loboár Timót. A kendtek. Paljukkal akasztott össze a Szalonás lányon,

— Pali szurta meg?

— Én nem láttam. Én semmit se láttam én tamburáltam, arra volt gondom, de azt mondják.

A háboru lárma ide hallatszott. A káromkodás, lánysivalkodás, puffogás.

— Hát nem jön kend? Tisztára agyonverik a kend fiát.

— Nem én, öcsém. Én értem sem jött az apám a korecsmába.

— Tüz van, háboru van, emberhalál van. Agyonszurtak Loboár Timót.

Agárdi Antal meg csak csendesen ballagott ki a dülön, hátha lát valamit az országoton. Innen nem latni a Kun Móricz fától. — Ahogy a dülő végére kiér, majd neki szalad a fia. A ruhája le van szakgatva, arca, keze csurgó vér. Kalapja nincs. Négyen kergetik, legközelebb jár hozzá a kisebb Loboár gyerek egy szalmahuzó horoggal. A fia elül félrelép Agárdi Antal, az üldözönek elejbe áll. Csak úgy, azzal az egy szál légyesapóval.

— Hó hé, ez az én földem.

A bortól, vértől, testvére halálától ré-

szeg legény nekiront a nagy erős embernek, aki egyet fordul csak a félában s egy kézzel kicsavarja a gyerek kezéből a fegyvert, azután fellöki, de nem üti meg. A másik három visszahököl. Nincs az a kutyavérű, verekedő legény, aki ne tartana a javabeli férfiembertől. Akinek kivált horog van a kezében.

Visszafordulni szegyelnek, kezdeni bajot. Hanem megszólalnak.

— A kend fia leszurta Loboár Timót. Meg akartuk fogni.

— Jól van. Hanem menjetek a magatok utján.

Azzal megfordult, csendes lépésekkel ballagott befelé a horoggal, a légyesapóval. A legények ott ültek egy darabig. Mikor Agárdi Antal közel volt a kapuhoz, akkor kiáltott utána a kis Loboár.

— Megállj, vén gazember.

— Az hátra se fordult.

Pali mosdott a kutnál. Dült a fejből a vér, mint a bikából. Panna néni kerülgette nagy siralomszóval.

— Jaj istenem, jaj istenem, jaj istenem. Nem volt más szava szegénynek.

Az apa szembeszállt a véres legénynyel.

— Te voltál?

A fia összetette megvagdosott kezeit.

— Én voltam, édes apám. Üssön kend agyon. Nem tudtam, mit csinálók.

— Mivel bántott meg?

— Nem engem. A tánczosomat.

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

Két legény.

Irta: Móra István.

I.

Agárdi Antal kint hevert az eperfák alatt, kiterített subán, kezében egy hosszú nyelvű légyesapóval és pipázott. Panna néni pedig a Krisztus-atyafiság könyvét olvassgatta a tornáczon. Vasárnap délután volt, jobban este felé.

Egyszerre nagy dobogással beszalad valaki az udvarra. Mire a kutyák észreveszik, már bent van a ház előtt. Ki van kelve a képéből, azon rossz hír az egész ember.

— Hamar csak, Antal bácsi... De meg ne ijedjen kend.

Mikor ezzel biztatják az embert, akkor bizonyosan hiba van. Agárdi Antal felkönyököl.

— No csak kivele.

— Jöjjen kend, hamar.

Ez megint azt jelenti, hogy Panna néni nek nem való, a mit mondani akar.

— Ejnye na, tán rajtunk esett a rácz, hogy olyan szaladhatnék vagy.

De csak fölkel. A légyesapóval veregeti a csizmaja orrát. Ugy indul a kapu felé.

— Beszélj hát.

műzben kapta azt a szerzőtől, a mikor mostoha apját, **Könyves Tóth Mihályt**, szintén foglyot, ott meglátogatta. Egy kis füzetbe volt írva több vers, melyből csak két Bemre vonatkozó maradt meg. Az egyik vers első szakasza ez:

1795—1850. Decz. 10.

„Csak akarjuk s erősek leszünk.”
Tarnovban harcok közt született villám a harcok:
Sok helyen beült, míg tüze végre kibült.
Varsó, Bécs, Erdély jelölik lang-pályafutását.
Hült hüvelyét Haleb pálmaviránya fűdi.
Klasszikus szép vers, írja az ismertető
Szabó Sámuel tanár. E négy első sor kész
emlék felirat s méltán ráillenek Bem maros-
vásárhelyi ércszobrára.

Munkácsy majsztternéje.

A mester hazaérkezésének hírére aligha fogadja valaki őszintébb örömmel, mint özvegy Lánginé asszony, Munkácsy egykori majsztternéje. A derék matróna Békés-Csaba egyik kinosan kanyargó utcájában lakik, ugyanabban a házban, hol a fürge Miska valamikor sokat vesződött vésővel, gyufával és fírnájszos fazekakkal.

— Nagyon akkurátus inasgyerek volt a Miska — beszélte a derék asszonyság — boldogult uram mindenkinek dícsékedett vele.

Aztán elbeszélte Munkácsy első képzőművészeti bravurját a műhelyben.

— Tetszik tudni, az uramnak sok dolga volt az egyháztanácsban, egy időben kurátor is volt. Ilyenkor az öcsém, ki szintén asztalos, a műhelyünkben helyettesítette őt. Egyszer két napig feléje sem nézhetett az uram a műhelynek, pedig sok volt a munka.

Hát a mint harmadnapra a műhelybe lép, látja, hogy a sok láda mind ki van pingálva viruló tulipánokkal. Persze, azt hitte, hogy az öcsém szorgalmatoskodott. At is ment hozzá, hogy megköszönje a szives segítségét. De az öcsém váltig azt bizonygatta, hogy ő hozzá se nyult a ládákhöz.

— No mondd már, hiszen olyan szépen senki sem tud minálunk tulipántokat pingálni. Ugyan minek tagadod, sógor?

De biz az tagadt. Az uram visszajött a

— Siess azzal a mozdással. Hozza'ok neki püffeteget.

A száraz, porrá érett gomba elállítja a vért.

A kisebbik fiu, a Sándor, odavolt a lovakat usztatni, úgy zavarta haza a hir, mely beszaladta már az egész alsó-járást.

Libegett, fujtatott. Szemeiből kilobogott az önvád, hogy mért ott nem volt ő is? De nem merte mondani, csak nézte a bátyját, mint valami hőst. Nem igen volt pedig emberi ábrázat rajta.

Az apjuk rászólt:

— Ne lábatlankodj. Fogd be a Keselyt meg a Kulást. Szénat, abrakot is ágyalj a derékba.

Az összetoldozott legény átöltözött. Öcsése a ház elé tolta a kocsit, befogott. Agárdi Antal fölült.

— No gyere. Feküdj le a derékba, ne mutassanak rád ujjal.

Az édes anya csak ott ölelte soká, soká, még azután is a nagy eperfát.

— Jaj istenem, jaj istenem.

Szidni, egyik se szidta a gyilkos gyereket.

II

Minden követ megmozgatott Agárdi Antal a fiáért. Járt Ponczuistól-Piátushoz, se fáradságot, se költséget nem sajnált. Nem hogy kiszabadítsa, hisz úgy se lehet, hanem lelki-ösmeretből, apai szeretetből. Mert jó gyerek volt mindig, szófogadó, engedelmes, dolgos,

műhelybe és sorba kérdezte a legényeket, hogy ki pingálta meg a ládákat. Egyik sem vádolta.

Ebéd alatt még engem is faggatott, de persze én se tudtam felőle semmit. Hát egyszerre csak megszólal az asztal végéről a kis Miska fiu.

— Ne tessék haragudni, májszter uram, én pingáltam ki azokat a ládákat vasárnap délután.

— No fiam — mondá az uram — derék ember lesz belőled. Aki így tud tulipántokat pingálni...

És tessék, igazat mondott az uram.

És Munkácsy azóta egyszer sem járt Csabában a nélkül, hogy a derék majsztternéjét meg ne látogatta volna.

Egy alkalommal nejét is magával hozta és bemutatta Lánginé asszonynak, ki azt tudakolta első sorban a mestertől, hogy mit főznek Párisban? Munkácsy így válaszolt:

— Főzni ott is csak főznek egyet-mást, de piritós kenyeret azóta se ettem, mióta innen elkerültem. Hej, pedig de szeretem!

Nos, két hónap múlva hazajön s akkor remélhetőleg a kitűnő gasztronómiai fogságban sem lesz fogyatkozása.

Nomen est omen.

A legutóbbi napok szenzációja már bent foglaltatik a mostani kormányférfiak nevében, a mint a következőkből látható:

JosiPovics
LUkács
ErdéLly
WlasSics
PercZel
JosiKa
BánffY

Sőt nem csak a szenzáció hőse, hanem maga a korrupció is benne van a miniszterek neveiben. Ime:

JosiKa
JosiPovics
D.Rányi
FejérváRy
LUkács
Perczel
WlassiCh
DanIel
Bánffy bárÓ

tisztakezü. Sohse hazudott, soha apjának; anyjának nem vétett, hogy hagyá el a bajában.

Az a Timót, a kit megölt, mindenki tudja, hogy az isten rossza volt. Meg amugy is: fiatal ész, bolond ész, nem enged, nem hagyja csuffá tenni magát a lány előtt. Ha szeretője, ha nem.

Mondom, minden követ megmozgatott.

És kapott a gyerek három esztendő. Nem apellált. Előre megmondta az apja, hogy nyugodjon bele, ha több nem lesz. Mikor elbucszott tőle, csak annyit kötött a lelkére:

— Aztán emberesen viseld magad. Majd mink se felejtkezünk el rólad.

— Köszöntetem édesanyámékat. Sose leszek rossz többet.

— Ugy, édes fiam, ugy.

III.

Aztán számitgatták: no, felesztendő, háromfartáj, egy, fele idő, a másik fele már rövidebb lesz.

A második esztendő vége felé, egy zimankós téli estén, utolsó etetés után azt mondja Sándor az apjának:

— Édes apám, elmehetnék-e egy kicsit?

— Hová mennél?

— At a másik sorra Harangozóékhoz, fanni. Elviszem a kőcot, kallantyut is.

A gazdan kívül minálunk mindenki fon. Az asszony, lány szőst vászonnak, a férfi népkőcotot zsáknak, ponyvának, kötöző madzagnak. Ma itt, holnap másutt.

— Hát elmehetsz, de éjféltre itthon légy.

Színház és zene

Szökött katona. Leszállított igényű előadásban láttuk tegnap este ezt a régi jó népszínművet. Affele családias jellegű, komolyság nélkül való játékot mutatott be mindenki, hogy őszintén sajnálnunk kellett Szigligeti e kitűnő alkotását. A szereplők közül olyan is volt, mint ifj. Németh, akinek arról sincsen fogalma, hogy mit játszik. A naiv pénteki publikum azért teljes szívből tapsolt és mulatott. Több készültséget és több komolyságot kérünk.

Luchs Edith fellépése. Holnap, vasárnap este lép fel a debreczeni színpadon Luchs Edith kisasszony a győr-soproni színtársulat tagja. A debreczeni színházlátogató közönség bizonyára meleg rokonszenvvel fogja fogadni a kisasszonyt, ki négy hónap óta a győr-soproni színtársulat kedvence. Vasárnap este a „Cziterás”-ban, Konti József kedves zenéje operettejében Kukurilli kisasszony szerepét játsza.

Állandó színház Hódmezővásárhelyen. A vidéki állandó színházak száma örvendétesen szaporodik. Hódmezővásárhely e havi közgyűlésének tárgysorozatán, mint nekünk írják, oly indítvány szerepel, hogy a város négyszáz-ezer forint költségen olyan épületet emeljen, a melyben az állandó színházon kívül kávéház és étterem legyen. Az indítványnak kétségkívül meglesz a többsége.

Magyar színészek Brassóban. Bokody Antal színigazgató, aki nagy nehézséggel küzdötte át a nyiregyházi színházi évadot, tegnap Brassóban kezdte meg előadásait. A társulat igazi hazafias missziót teljesít a szász városban s a tegnapi megnyitó előadás, melyen a „Falu rosszat” adták, azért is nagyobb figyelmet érdemel, mert az előadás a Millenniumot dícsőítő tablóval és hazafias prólogussal kezdődött. A színház zsufolóság tömve volt s a brassói magyarság színi nem akaró éljenzessel és tapviharral adott kifejezést határtalan lelkesedésének.

Heti műsor. Vasárnap Cziterás Konti operett, hétfőn Bányamester Zeller operette, kedden Holtomiglan Rutkay népszínműve először, szerdán ugyanaz, Csütörtökön Francillon Dumas színmű, pénteken Ujhonpolgár Kövessy életképe, szombaton ballett, Cremonai hegedűs Hubay opera először.

— Itthon hát.

De nem lett itthon. Még reggel se volt itthon itatáskor. Az érte küldött kanászgyerek azzal az üzenettel jött vissza Harangozóéktól, hogy onnat eljött még éjfélt előtt; a második béres kikísérte, de azóta annak is nyoma veszett.

Agárdi Antal megjed. Most megjed.

— Atyauristen, hát hol lehet?

Megtudta hamarost. Utána se kellett járni. A zsandárok hozták hírvül, akik sokszor megtörölték itt a szájukat.

Antal bátyám, egy kis baj van.

— Látom az urakról. Tudom. Leszállnak?

— Nem mink. Csak kérdezni jöttünk, mikor ment el a fia?

— Az este, étel után.

— Nem járt itthon aztán?

— Tudomásommal nem. Hanem mi iránt vállatnak az urak, ha megtudhatnám?

Amazok összenéztek. Olyan jól esett volna mindakettőnek, ha másikuk mondja meg.

— No...

— Édes bátyám, hiszen megesett, elvittek a Száraz Kálmár János pulykát.

Ha az a két zsandár kétfelül orcán üti vala Agárdi Antalt, az nem fájt volna ugy, mint ez a kijelentés. Nem, ha keresztül szurják se. Hebegett, mint a szélütött.

— Az én fiam? ... Sándor?

— Az. A másik őrárat fogta meg.

Ropogtak a nagy, erős ember csontjai,

Ujdonságok.

* **Orvosok nyugdíjintézete.** Magyarországon ez időszerint körülbelül ezer közsé- és kórorvos s mintegy kétezer magán gyakorló orvos van, akiknek még ma sincs nyugdíjintézetük, sőt a vármegyék leg többjében ahol van nyugdíjalap, az orvosok nem kapnak abból részt. Ezen a nagy hiányon akar most segíteni Lőrinczi Ferencz nagyváradi orvos aki néhány pénzügyi szaktekinélty segítségével egy országos orvosi nyugdíjintézet alapszabályait és tervezetét készítette el, melyeket legközelebb jóváhagyás céljából a belügyminisztériumhoz terjeszti fel. Ha az intézet, mely a tagok járulékaire van alapítva, a kormány és a törvényhatóságok csak némileg támogatják, létrejötte biztosítva van.

* **Kolozsvár zászlója.** Báró Bánffy Albertné szül. Eszterházy Cecília grófnő elnöklelte alatt népes gyűlést tartottak tegnap délután ismét a kolozsvári urnók, kisasszonyok abban a tárgyban, hogy hazánk fennállásának ezredéves évfordulója alkalmából a város lobogóját elkészítsék. A városház közgyűlési termében volt a gyűlés, melyet Bánffy Albertné báróné vezetett. Az elnök eljenzések közt nyitotta meg a gyűlést. Megköszönte a megüdvözölő bizalmat, Fekete Béla városi jegyző pedig előadta a tárgyat s az eddig tett lépéseket. A gyűlés előadó javaslata után elhatározta, hogy a teendőket két részre osztja: a pénzügyire és műszakira. — Ehhez képest az egyik akció élére felkeri Wesselenyi Istvánné bárónét és jegyzőnek Linder Augusztá kisasszonyt. A pénzügyi akció élére Eszterházy Jánosné grófnét kérték fel, — pénztárnoknak Gyulay Martonnet. A bizottság előadójaul Salamon Antal tanácsost, jegyzőül pedig Fekete N. Béla tanácsjegyzőt választották egyhangulag. A gyűlés elhatározta, hogy a gyűlést később kezdi meg. Erre Salamon Antal tervet készít s a helyi négyletek alelnökeiből alakuló szűkebb körű bizottság fogja a módokat megvitálni. Ez a bizottság ma szombaton összegyűl. Pákei Lajos főmérnök a zászló tervét s vázlat-rajzát ismertette

a hogy összeszorította az ökleit. Erei kidagadtak, fölfenyegedett az ég felé:

— Verje meg a Jézus-Mária!

Fiatall szöke legény volt az egyik zsan-dár, szelíd, jó ember. Azt mondta:

— Bátyám uram, nem olyan szörnyű dolog. Azóta bent van fia a községnél, menjen be, beszéljen a károssal, tán lehet valamit kieszközölni. Gyerekembert, majd megjön az esze. Belecsalták a bajba vénebb gazemberek, mentse ki.

Agárdi Antal föllázadt.

— Én? Hogy én? Hátha ott rohad el. Én. Amiért meggyalázta a házamat, az apját, anyját? Én? Hogy én tolvajokat szabadítsak. Akkor verjen meg engem az isten.

És nem ment egy tapodtat sem. Csak úgy üzente.

— Mondjátok meg neki, hogy én nem vagyok az apja. Ha majd kilöki, erre ne forduljon, mert a mennyről meglátom, anyiról megyek elébe és visszafordítom.

Aztán irt a másik fiának, annak, a ki embert ölt.

— Csak az isten az idődet elhozná már édes cselédem; olyan magunk vagyunk te nálad nélkül, lelkem fiam! Öregszünk is, vergődünk, nagyon raak ferne a segedelmed, mert nincs kire számítanunk, csak terád.

A másik fiának a nevéét se irta le.

* **Isteniszteletek.** Folyó hó 16-án vasárnap az ev. ref. templomokban az isteniszteletek a következő sorrendben tartatik meg: a nagytemplomban Ferenczy Imre Imre s. lelkész, a kistemplomban Dicsóffy József lelkész, a Kossuth-utcai templomban Szilágyi Imre s. lelkész, az ispotály-templomban K. Tóth Kálmán lelkész.

* **Vasutasok baja.** A szegény vasutasoknak ismét bajuk van. Ez a mostani a nagyobbak közül való s így érthető az az elke-seredés, amelyet a vasuti tisztviselők éreznek. Az történt, hogy a magyar államvasutak igazgatósága tudára adta a tisztviselőknek, hogy a kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében csak azoknak számítják be a nyugdíjba az ideiglenes szolgálatot, akik legalább is tíz évig szolgáltak ideiglenesen. Sőt még ezeknek is csak a szolgálati idejük felét számítják be. Ez érthetetlen rendelet következtében most azok, akik csak 6 — 8 évig szolgáltak ideiglenesen elvesztik ezt az egész időt. A rendelet megszüntetése érdekében a tisztviselők mozgalmat fognak indítani.

* **Szerencsés nyerők.** Az osztályorszá- tók második főnyereményét Szatmár megyében Kántor Jánosiban Segesvári József esperes, Varga István tanító, az ottani ref. egyház és még néhány ember nyerte meg; kik egy társaságba állva Heintze Károlytól vásárolták a sorsjegyet, Heintze egy megbízottjával a nyereség után azonnal leküldte a szerencsés nyerőknek a 30.000 forintot. A nyeremény nagyon jó helyekre esett. Segesvári József ref. esperesre nézve azonban a rá eső összeg nagyon szomorú kárpótlás a vakorsztól, ki rövid idő alatt gyönyörű szép családját (szép gyermekei anyját) látta semmivé lenni; csak is az általa koporsókra adott pénze térült vissza!

* **Klasszikusok aranymondásai.** A szerelem, bekötve bár szeméi, jobban talál hajh, mintsem kellene. Ifjak szerelme nem szívökben van, csak szemök fenyében. — Csak gondolat lehet a szeretők hírnöke, tiszser oly gyorsan illan ő, mint könnyű napsugár. — Könyek lakában Venus nem mosolyog. — Mit rózsának hívunk, nevezzük azt akárhogy, olyan illatos marad. — Egy szép asszonynak nincs igaz szeme. — Jó szerencsében nem a nő, de nyomor a Vesztá szüzet is megtántorítja. — Az asszonyt az ördög sem enne meg. — Legnagyobb kiadás a nő. — Nő fóruma elől a férjnek nincs appellata. — A szem vasut a szívhez.

* **Szerelmes legényke.** Péntekre virradóra az árvaházat segítség kiáltások verték fel nyugalmából. A zajra, mely a cselédszobából hallatszott, a gondnok felébredt, s a helyszíntre sietett. A cseléd szobában a földön jajgatott az árvaházban alkalmazott beteg, egy fiatal, pelyhes állu legényke. Egyre azt óbégatta, hogy meg fog halni, mert megmérgezte magát. A szerencsétlen legényke csakugyan megmérgezte magát egy pohár gyufaoldattal. A rögtön előhívott orvos azonnal a kórházba szállította, s ott a hamar alkalmazott orvosi segély visszaadta az életnek. A legényke öngyilkossága okaul reménytelen szerelmet emlegetett. Dulcineje a legénykének a szomszéd-ban mosogató Juczika, ki mosogatás közben olyan édesen énekelte, hogy nincsen apám, nincsen anyám, sem szeretőm... Dr. Szabó Ödön kórházi orvos hosszas faradozása után most már jobban érzi magát a legényke, s néhány nap múlva már elfoglalhatja újból hivatalát az árvaházban. Talán a Juczika hideg szíve is felmelegszik akkorra.

* **Kétféjű sas a nagyváradi katolikus templomon.** Nagyváradi város törvényhatósági bizottság ülésén élénk hosszas vitát idézett elő Szokoly Tamás azon indítványa, hogy a római katolikus székesegyház homlokzatán levő kétféjű sas eltávolítására az illető káptalan kereste-sék meg. Szokoly lelkes szavakkal támogatta indítványát, azonban Hlatky Endre felszólalása után a közgyűlés szótöbbséggel elfogadta a tanács javaslatát, mely szerint a kérdés a napirendről levétetik. Ez a határozat ugyan nem igen válik becsületére a törvényhatóságnak.

* **Megnyugtató.** „A sensatio halottjaczim a att néhány szónyi reflexio jelent meg lapunkban, amelylyel elíteltük a mai kor egyik leggyalázatosabb és leggyilkosabb betegségét: a sensatio hajhászt. Mint értesülünk, némely körök — előttünk teljesen megfoghatlan eszemenet szerint — akkori jogos kifakadásainkat tévesen az E. M. K. E. igazgató választmányára akarják vonatkoztatni. Hogy ez nekünk leg-távolabbi szándékunkban sem volt, bárki azonnal beláthatja, hogy azt a néhány sort figyelmes elolvasásra méltatja. Mindazonáltal mindennemű félreértés és félremagyarázás elhárítása céljából ezt a komoly kijelentést nyilvánosan is megtenni az E. M. K. E. és annak helybeli érdemes direktoriuma iránt való tekintetből helyén valónak találtuk.

* **Öngyilkos asszony.** Szomorú, gyászos reggelre virradt H. Hadházu Sziklai András gszda. A felesége, kivél példás egyetértésben töltött el néhány esztendőket, korán reggel szó nélkül kiment a szobából s mikor már jó negyedóra is el mult, még se tért vissza, férje keresni kezdte az udvarban, a kamarában s végre a padláson. Megdöbbenő jelenet következett. Szeretett házas társa ott függött a padajtól mellett egy gerendán. Sziklai jeditben elvesztette lélekjelenlétét s a helyett hogy rögtön leoldotta volna feleségét a gerendáról, a ki még akkor élt, késért szaladt le, de mire visszajuthatott, felesége meghalt. A szerencsétlen asszony tettenek okát sem a férj, sem mások még csak nem is gyanítják.

* **Pályázati hirdetés.** Ezennel értesítjük az érdekelte kereskedelmi köröket, hogy a magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége a percsényi talpfa telítő telep részére az 1896 évben telítési czelokra szükség 250.000 darab talpfa jelző szeg, 16000 sósav és 4000 horgany hulladék szállítása iránt írásbeli zárt ajánlatok útján pályázatot hirdetett. Az ezen folyó hó 28-án lejáró pályázatban résztvenni szándékozők az eredeti pályázati hirdetményt, a kamara irodájában megtekinthetik. Debreczen 1896 február 12. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Hirdetés.** A nagyváradi m. kir. bábaképezten az 1896 évi nyári tanfolyamra a beiratások 1896 márczius hó 1-10-ig tartanak. Felvétel végett szükséges okmányok: Honossági s keresztlevél, valamint esketési-, erkölcsi s orvos bizonyítvány. Kelt Nagyváranon, 1896 február 12-én A nagyváradi m. k. bábaképezde igazgatósága.

* **Zászlófelavatási ünnepély.** A „Zion” debreczeni betegsegélyző-egyesület a millenniumot azzal is meg akarja ünnepelni, hogy zászlófelavatási ünnepélyt akkor tartja meg Széles körben tettek intézkedéseket, hogy a zászlófelavatási ünnepély sikerét biztosítsák. A rendező bizottság ma, szombaton délután hat órakor saját helyiségében ülést tart, — melyen a zászlófelavatási ünnepély rendezésének és a zászló megrendelésének ügyét be-szélhik meg.

* **Nagy idők tanuja.** Takách Alajos ügyvéd, Zalamegye törvényhatóságának bizottsági tagja, 1848-49-es honvéd hadnagy Sümegen 76 éves korában meghalt. A világsi katusztrófa után hadbíróság elé állították, de bárátaik közbenjárására a nagyobb bajtól megmenekült e-upán az ügyvédi gyakorlattól tiltották el s törölték az ügyvédi névsorból. Két év múlva kegyelem útján visszakapta ügyvédi jogosultságát s kinevezték közjegyzővé. De mert ezzel együtt kifüggesztették házára a kétféjű sast is, Takách inkább lemondott a közjegyzőségről, semhogy házán a kétféjű sast megtűrje s megmaradt ügyvédnek.

* **Betegsegélyző pénztárak.** A kereskedelmi miniszter egy korábbi rendelete értelmében tartoznak belépni a m. kir. postatakarék-pénztár cheque és clearing forgalmába tagul. A miniszter arról értesülvén, hogy ebbeli kötelezettségüket a betegsegélyző pénztárak közül igen kevesen teljesítették, felhívja az iparhatóságot, miszerint utasítsa a betegsegélyző pénztárakat, hogy a mennyiben eddig a belépést elmulasztották volna, azt mielőbb teljesítsék.

* **Három jarczkép.** Szeged városa a millennium alkalmából megfesteti Kossuth

Lajos, gróf S z e c h e n y i István és Deák Ferencz arczképeit a városháza nagyterme számára. Művészi becsü festményeket akarnak a szegediek és e végett Horovitz Lipót, Roskovics Ignácot és Ferraris Arturt fogják megbizni az arczképek elkészítésével.

* Dinamitmerénylet egy ügyvéd ellen. Fodor László abrudbányai oláh ügyvéd ellen dinamitmerényletet követtek el. — Az ügyvéd a családjával az irodában volt, midőn a lépcső felől halk lépések hallatszottak és midőn Fodor dr. az ajtóhoz ment nézni, hogy lássa, ki van a folyosón, óriási robbanás történt, mely szétzúzta az ajtót és megrongálta a falat. Hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt, csak annak tulajdonítható, hogy a merényletbe használt dinamit kifelé robbant. — Fodor dr. azt állítja, hogy neki Abrudbányán sok személyes ellensége van, akik már levélben is halállal fenyegették. Az esetet az ügyvéd azonnal feljelentette a rendőrségnek, mely most 300 frtnyi díjat tűzött ki a merénylet kézrekerítésére.

Kis pipa. Debreczen leghíresebb koresmája és összejöveteli helye egy időben — mikor még nem ismerték hírből sem a peronoszpórát, sem a filloxerát — a Kis pipa volt. A vendéglőt jó magyar konyhájaért és tiszta, kitűnő boraiért nemcsak a debreczeniek, de az idegenek is felkeresték. Azóta sokat vesztett hírből, de most — mint halljuk — Kemény János, az előbbi gazda vette át újból a vendéglőt és teljesen újjáalakítva már meg is nyitotta. A vendéglősnek az a legfőbb célja, hogy a vendéglő régi hírnevét visszaállítsa és erre tisztán kezelt borokkal és izletes magyar konyhával törekszik.

* Meghívás. A Gönczy-egyesület debreczeni köre f. hó 19-én szerdán d. u. 3 órakor az »Otthon« helyiségben (keresked. acad.) rendezt gyűlést tart, melyre az alapító, pártoló és rendes tagokon kívül vendégeket is szívesen lát az egyesület. A gyűlés tárgyai: 1. Miért mozognak a bolygók a nap körül? tartja Simon J. ev. ref. tanító. 2. Mintatanítás a szülőföld ismertetéséből. Tartja Zsigmond Julia r. kath. tanítónő. 3. Miként ünnepeljük a milleniumot? Bartha ? 4. A filléres füzetké. Bemutatja Kuthi Zsigmond.

Szárzsföld az északi sarkon. Végre sikerült hát egy északsarki utazónak eljutni oda, a hová eddig ember nem juthatott: a föld legészakibb pontjára. K o l c h h a r e v kereskedő, Nanson északsarki utazónak szállítója Irkuczkból értesítette nyugotszibériai Kolymszki prefektusát, hogy Nansen eljutott az északi sarkra és ott szárazföldet fedezett fel. E felfedezés után Nansen ismét elindult és most visszatérőben van. E hír valószínűsége, vagy valószínűtlensége felett ma még bajos nyilatkozni. Tény az, hogy Nansennak északsarki expedíciója egy tudományos szempontból, mint technikai eszközök dolgában is a lehető legteljesebben volt felszerelve valamennyi expedíció között, mely eddig e czéltől utnak indult. E felfedezéssel oly kérdés oldatott meg, melylyel szemben már minden becsvágy lankadni kezdett és most egyszerre a megvalósulás stádiumába jutott a villágkereskedelemnek legmerészebb reménye. A Csöndes-Oczeánba való közvetlen bejuthatásának esete a sark felől. Az északi sphynxet legyőzte egy alig 35 éves ember, a szökehadu N a n s e n, a kinek nevét — méltán sorozhatjuk be ezentúl Cook, Franklin, Magelhaen nevei mellé. Ha még ma talán kétséges is a teljes siker, az már kétségtelen, hogy Nansen nem áll meg a végpont előtt. Ő földet talált a sark közvetlen közelében, — megtalálta a tengert, a szabad vizet. Hadd foglalja el hát megérdemelt helyét az emberi haladás Panthomába.

* Örült a pályaudvaron. Nagy riadalmat okozott tegnap a pályaudvar utasai között egy örült nőnek viselkedése. A tébolydot benn a várótermekben mindenkit megszólitgatott s eleintén szépen beszélgetett a megszólitokkal, de később aztán gorombáskodni kezdett velük. Többeknek panasza folytán a pályaudvar őrsége igazolásra hívta fel a gyanúsán viselkedőt, aki magát Friedman Etelnek nevezte, állítólag mármáros-szigeti születésű,

30 éves. A rendőrség a kihallgatás folyamán meggyőződött a felől, hogy a szegény nő csakugyan tébolyodott, miért is orvosi megvizsgálás után, mint közvélyes elmeavartot, kiszállították az angyalföldi tébolydába.

Pályázat hajtószijakra. Ezennel értesítjük az érdekelt köröket, hogy a m. kir. államvasutak gépgyárának és a diósgyőri m. kir. vas és acél gyárnak igazgatósága, a m. kir. államvasutak gépgyára részére szükségellendő hajtószijak szállítása iránt írásbeli zárt ajánlatok útján pályázatot hirdetett. Az ezen folyó hó 24-én lejáró pályázat iránt érdeklődők, az eredeti pályázati hirdetményt a kamara irodájában (Hatvan-utca saját ház) a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetik. Debreczen, 1896. február 12. A kereskedelmi és iparkamara.

* Olasz-horvát konfliktus. A horvátok és az olaszok közt most már régebben születő nemzetiségi surlódások ujabban ismét élesebb formában lépnek föl. Tegnapelőtt a fumei kikötőben horgonyozó Federiano olasz dereglye nyolcz főnyi legénysége a városba ment. Este, mint minden kedden a katonai zenekar járta be a város utcáit, s a jókedvű olaszok is csatlakoztak a zene után haladó néptömeghez. A nyolcz olasz valamiképp egy csoport horvát sihederral került szóváltásba; de a dolognak egyelőre nem lett komolyabb következménye. A mikor azonban az olaszok a sötét Via dei Capuccinire értek, a horvátok lehetek vagy huszan, az egyik hátramaradt tengerészt, Sambo Giovannit megtámadták és botokkal addig ütötték, a mig véresen összegyógyott, azután pedig gyávan megfutamodtak. A vérbefagyott embert először a mentő állomásra, azután a kórházba szállították. Különösen a fején kapott sebek súlyosak, és sérüléseibe aligha bele nem hal. A vizsgálatot megindították.

x A filléres füzetek megjelent I-ső sorozata kapható Hoffmann és Társa könyvnyomdájában. Csiki: Imakönyvecske 10 kr. Porzolt: Játékkönyvecske 8 kr. Eötvös K. Lajos: Béni Balog Ádám 4 kr. A Gönczy-egylet filléres füzetei különben valamennyi helybeli könyvkereskedésben kaphatók.

Táviratok.

Országgyűlés.

(Távirati tudósításunk)

Budapest, február 15.

Elnök: Szilágyi Dezső

Jegyzők: Perczel Béni, Molnár Antal, Balogh Géza.

Kormány részről jelen vannak: Bánffy Dezső, Wiassics Gyula, Perczel Dezső és Erdély Sándor.

A tegnapi izgatott ülés után ma már sokkal csendesebb volt a képviselőház terme.

A jobboldali padosrok kongtak az ürességtől, de nem esoda, hiszen ma nem volt szavazás s így nem is volt szükség a berendelt mamelukok voksaira.

Az ellenzéki képviselők még mindig ki-tartottak, az ő szívükön még a haza sorsa fekszik.

A mai ülés elején elsősorban is a tegnapi zajos ülés jegyzőkönyvét olvasták fel, melyet hitelesítettek.

Az ülés lassan folyt; némi érdekltséget csak interpellációk tudtak kelteni. Mind a kettő a kultuszminiszterhez lett intézve, kinek feleleteit tudomásul vették.

V a j a y István interpellációja némi derűtséget keltett, a mennyiben az ifju néppárti atya kirohanása nagyon komikus volt.

Két óra előtt vége volt az ülésnek.

Tisza Kálmán betegsége.

Budapest, február 15. A Debr. ered. táv. Tisza Kálmán a képviselőház teg-

napelőtti ülése óta, mint akkori táviratunkban megemlítettük, olyan rosszul lett, hogy a folyosón eszméletlenül roskadt össze, tényleg súlyos beteg. Sándor utca 12. zszámú lakásán többször elájult. Azóta nagyfoku láza van. Az éjszaka már félrebeszél, s azóta magán-kívül van. J a n n y dr. főorvosa a legnagyobb foku lázat konstataulta. A remény perczről-perczre csökken, s a beteg ágya körül fia Tisza István országgy. képviselő, öcsöce Tisza Lajos gróf, neje és unokái állanak. A képviselők közül ma többen tudakozódtak a beteg állapota felől, ugyszintén a kormány tagjai. A hirteleni katasztrófa bekövetkezését azonban dr. J a n n y teljesen kizártnak tekinti.

Boris apja.

Bpest, febr. 15. (A »Debr.« ered. táv.) Ferdinánd fejedelmet most egész Bulgária ünnepli azért, hogy a sokaig vajudó áttérés kérdése végleg megoldotta. Ez alkalommal disztribúciót is adott az idegen hatalmak képviselőinek tiszteletére. Ezen az udvari ebéden csak az angol nagy követ és Nacsevics miniszter nem jelentek meg a politikai kapacitások közül, a fejedelem bizalmasai előtt kijelentette, hogy márczius hó elején Szent-Pétervárra utazik, hogy személyesen köszönje meg a czár kegyét, s felkerje arra, hogy bolgár ezred ezredtulajdonosi tisztét vállalja el, Ferdinánd elismertetésére különben az orosz nagy követek most kapacitálják az európai udvarokat.

Hohenlohe herceg visszavonul.

Bpest, február 14. (A Debr. eredeti táv.) Hohenlohe herceg, a német birodalmi kancellár minden hivatalos czáfolat ellenére is, baráti körben kijelentette, hogy a most folyó parlamenti ülésszak után végképpen visszavonul a politikai élettől. Erre állítólag a császár szolgálatot okot azzal, hogy Hohenlohe működésével nem volt megelégedve. Annyi bizonyos, hogy megint valami kulissza-harcz volt Németországban.

Kedélyes tartománygyűlés.

Budapest, február 15. Az osztrák parlament után a botrányok tekintetében közvetlenül jön az alsó-ausztriai tartománygyűlés, — melynek ülésén már megint párját ritkító botrány fordult elő. Az alsó-ausztriai helyiérdekű vasutak felett folyt vitában Gregorig oda kiáltott dr. Granitsch képviselőnek. »M a g a n o t ó r i u s g a z e m b e r ! « Mindenki izgatottan ugrott fel a helyéről és ropant zivaj támadt. — Leginkább védelmezte S u e s s tanár a megsértett képviselőt. Gregorig újból elkiáltotta: »Igenis, a S u e s s tanár jó barátja notórius gazeMBER! « A lárna erre még nagyobb lett és az elnöklő tartományfőnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni. — Gregorig az ülés folytatása után beszélni akart, de az elnök megvonta tőle a szót és rendre-utasította. Az ülés nagy izgatottság közepette véget ért.

MUTATO TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.
Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a kereskedelmi akadémiá palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn) 11-12 óráig.

Csütörtökön)

Kedden)

Szerdán) 9-11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap 2-5 óráig.

Vasárnap délelőtt 9-12 óráig.

Február 18. Az ág. ev. filléregylet theaestélye a Bikában.

Márczius 31. Debreczen város bálja a Bikában.

Sz. Dávid Istvánnál zene-estély: Vasárnap Veres Tóni, kedden Rácz Károly és pénteken Magyarai testvérek

Törvénytörvények.

Izgató hec-káplán. Knezi József ráckevei r. kath. káplán erősen izgatott a polgári házasság ellen még akkor is, mikor az életbe lépett. Tisztelői nagyban készülődtek két évi káplánkodásának megünneplésére s egy ezüst kehelyvel akarták megajándékozni épp akkor, a mikor Földváry Miklós, a kerület képviselője akarta beszámolóját megtartani. A szolgabíró emiatt betiltotta a híveknek, hogy Knezi József ünnepeljen, attól tartva, hogy a tüntetések nagyobb mérvet ölthetnek. A nép egy része azonban nem engedelmeskedett a szolgabírónak s a délutáni plébánia után össze gyülekezett a templom előtt. A csendőrök erre szétosztásra intettek őket, mire Knezi József ezt kiáltotta:

— Kedves híveim! Menjünk a templomba, ott nem parancsol senki.

A templomban azán felöltötte papi ornátusát, keresztet vett a kezébe s megeskette a népet a polgári házasság ellen. A fehérbe öltözött lányokhoz így szólt:

— Ti pedig ne fehérbe, de feketébe öltözzetek, mert ezentúl ott házasodtok, a hól a marha paszust írják. — Megeskette aztán a lányokat, hogy a hitvány törvény alatt is mind ki fogják majd kérni házasságukra az egyházi áldást is. A templomból, a plébánia elé vonult a nép, mely csak akkor oszlott szét, mikor a csendőrök szuronyt szegeztek.

A jul 30-iki bucsu alkalmával pedig Lepsenyi-ról szerinte ártatlanul elítelt szerkeztőről prédikált s felhívta a népet, hogy adakozzon a polgári házasság mártírjának, ki nem tudja a fejét hová lehajtani.

Ezek miatt a kir. ügyészség Knezi József ellen, akit öt nap előtt felcsúthi plébánosává léptették elő, a btkv. 171. és 172. §-aiba ütköző törvény ellen való izgatás, a 191 §-szerinti vallás ellen való vétség és a 174 §-szerint való vétség elkövetőinek magasztalása címén emelt vádat.

A tárgyalásra, melyen Rónay kir. tábl. bíró elnökölt, 62 tanút idéztek be Ráczkévéről.

A bizonyító eljárás a vádlott káplán kihallgatásával kezdődött. Knezi József V. József 42 éves, róm. kath. vall. lelkész, büntetlen. Beismeri, hogy Lepsenyit magasztalta, mert ártatlannak tartotta őt, így vélekedett az ő zsidó védője, Visontai Soma orsz. képviselő is. Gyűjtött hát neki beszéde után 60-70 frtot a hívei közt.

Prunyi Gábor ráckevei plébános, a kinek Knezi káplánja volt, mint tanu így nyilatkozik a vádlotról:

— 48-ban katona voltam, könyörgöm Ezer muszkával álltam szemben, de nem hiszem, hogy egy olyan rossz ember lett volna köztük, mint Knezi. Én nem mentem volna a templomba, ha ő prédikált, folyvást izgatna a híveket.

Csapó Loránt szolgabíró és az

utána kihallgatott hat csendőr azt mondja el, mint folyt le a jubileum napja. Mikor a népelment a templomba, megelőzőleg Knezi így kiáltott:

— Menjünk, ott nem parancsol se a szolgabíró, se a csendőr!

Talyigás Mihály Beranek Ferencz, Óvári János, Költér György, Tóth Mihály, Mursich Albert, Némethi Mihály, Kaszás József, mint templomjárók a vádba foglalt kifejezések nagy részét mind megerősítik. Talyigás megbotránkozott a káplán prédikációján, s azért lejegyezte, a mit olykor mondott. — A szószékről prédikálás közben ityesfélékkel állt elő:

— Hunczut, gazember, bitang zsidó az, ki állítja, hogy én házról-házra jártam lebeszélni a híveket, hogy ne menjenek el az esperes ur 40 éves jubileumára.

Csapó szolgabíró és a csendőrök vallják, hogy a mikor még Knezi a két éves jubileumát ünnepelte és zajgó tömeggel a templomból jövet a plébánia felé tartott, folyvást hangoztatva:

— Híveim! Lefőztük a hatóságot! Átadtátok már a kelyhet!

Bödy Jenő dr. orvos azt mondja, csak azért járt a templomba, hogy meggyőződjék, vajon nem-e bolond Knezi? Mert rá ezt a benyomást tette.

Baumer Gyulát, Golovitz Károlyt Golovitz Dezsőt, majd Schwarzenberger Andrást és Sidó Bertalant hallgatták ki ezután, akik közül a két utóbbi szigetbetei lakosok is azt vallották, hogy Knezi időnkint az ő templomukba is eljárt egy-egy polgári házasság-ellenes prédikációval boldogítani őket.

Csikán Pál tanító vallja, hogy Knezi majd minden prédikációjában izgatott a polgári házasság ellen. Azt mondta, hogy tekintsek a hívek semmisnek az ilyen házasságot, amely csak gyűttelés, még pedig bűnös együttelés.

Tegnap folytatták a hecc-káplán ügyének tárgyalását s Knezi József a tárgyalás végén könyörgőve fordult az esküdtek felé, hogy a világi törvényeknek ezután mindig engedelmeskedni fog. Ennek dacára mégis elítélték felévi fogházra és 250 frt pénzbüntetésre.

Kiállítási munkálatok.

A svéd király kiállítása. A császári és királyi közös külügyminiszter a napokban átiratban értesítette Daniél Ernő kereskedelmi minisztert, mint az ezredéves országos kiállítás elnökét, hogy a svéd királyi kormányval folytatott tárgyalásai eredményre vezettek, s Oszkár svéd király megengedte, hogy a kincstárban őrzött magyar emlékek a történelmi kiállításra kerüljenek. A kert magyar vonatkozású két emlék a stockholmi svéd királyi -Lifruszt kammarben (Leibrüst-kammer udvari fegyver- és ruhatar) van; ezek az emlékek: egy Báthory István képevel díszített kard és Beihlen Gábor török kardja, melyet II. Gusztáv Adolf svéd királynak adott ajándékba. A kardok, amelyek a történelmi kiállításra kerülnek, olyan értékesek, hogy elszállítás előtt százezer svéd koronára biztosítják.

A kiállítás bérletjegyei. Az ezredéves kiállításra már megkezdették a kiállítás egész tartamára érvényes bérletjegyek kiadását. A bérletjegyek névre szólnak s fotográfiával vannak ellátva. A kiállítás egész tartamára, mindennap érvényesek, a megnyitástól a bezárásig a nap minden órájában, még a megnyitás napján is, a megnyitási ünnep befejezése után. Hogy a bérletjegyek tulajdonosai a bejáratnál felállított turnikék előtt ne legyenek kénytelenek várakozni, az ő számukra minden kapunál külön bejáratokat fognak csinálni. A bérletjegyek árai: a) a kiállítás egész tartamára érvényes bérletjegy ára 20 frt, b) a bérletjegy tulajdonosának családjához tartozó személy és alkalmazott számára ugyanily jegy 10 frt, c) kiállítók családjához tartozó személyeknek és alkalmazottaknak szóló bérletjegy 10 frt, d) állami és közhivatalnokok, valamint a közöshadsereg és a m. kir. honvédség és csendőrség tisztjei, nemkülönben az ezek családjához tartozó személyek és alkalmazottak számára ugyanily bérletjegy 10 frt, e) 12 évesnél fiatalabb gyermekeknek való bérletjegy 10, 50 kr.

A bérletjegyek a kiállítási jegyirodában kaphatók (Gizella-tér és Vigadó-utca sarkán I. emelet) mindennap reggel 8-tól este 10-ig. A közönség kényelmére a jegyirodában fényképező műterem is van, amely este is dolgozik, s 1 forint 50 krajczárért csinál egy-egy felvételt.

Az időleges állatkiallításokra, amelyek külön területen lesznek (Városliget, Erzsébet királyné utja) s a rendes bérletjegyek s a bérletjegyek nem érvényesek. Ezekre külön 50, 30 és 20 krajczáros jegyeket fognak kiadni, valamint az összes kiállításokra (62 nap) érvényes bérletjegyeket is 5 forintjával. A kiállítási bérletjegyek tulajdonosai kedvezményesen aron válhatnak állatkiallításokra érvényes kiállítás bérletjegyet, még pedig: a 20 forintos bérletjegyhez 3 forint, a 10 forintos bérletjegyhez 2 fr 50 kr., az 5 forint 50 kros bérletjegyhez 2 frt.

A kiállítás reklámja. A kiállítás igazgatósága százezrekre menő prospektust küldött a külföldre, mindenüvé az illető országok nyelvén. Ezeket a prospektusokat részben magánosok, részben az osztrák-magyar konzulatusok terjesztik. A millenniumi kiállítás plakátjai olvashatók a világ összes nagyobb városaiban, azok minden nyilvános helyén, vasuti- és hajóállomáson. A mellett a kiállítási igazgatóság sajtó osztálya állandó összeköttetést tart fenn a külföld politikai és szépirodalmi lapjaival. Amazokat a hivatalos közlésekkel, Magyarországra vonatkozó történelmi és statisztikai anyaggal, emezeket a kiállításról való illusztrációkkal látja el. Gondoskodott a kiállítás igazgatósága arról is, hogy a külföldiek érdeklődését alkalmi felolvasások útján tartsa ébren. Ilyen felolvasásokat tartottak Amerikában Perczel Lajos, Szögyényi Emil, Kaiser Ede, Dániában Schumacher, a kiváló angol és most készülő felolvasásokat tartani Angolországban Felbermann Lajos, ki már eddig is nagy szolgálatot tett Londonban a millennium ügyének. Hogy e minden irányban kiterjedő reklámnak megfelelő visszhangja van, arról élénken tanusodik az a sok ezer level, melyekben külföldiek aprólékos felvilágosításokat kérnek és tömeges látogatásukat előre bejelentik.

Tőzsde.

Budapesti gabonátőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.98—7.00
Uj buza őszre 1896.	7.17—18
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.43—45
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.00—02
Uj tengeri május—jun.-ra	4.35—36

Bécsi gabonátőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.39—40
Tavaszi » márcz.—apr.-re	7.52—54
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.91—93
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.40—42
Tengeri máj-jun.-ra	4.69—70

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piac.

Február 14.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű Óreg nehéz (páronként —400 kg-ron felüli sulyban). — krig. 2. Óreg közép (páronként 300—400 kg sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 kg-ron felüli sulyban) — krig. 4. Fialat közép (páronként 251.320 kg, sulyban 47—48 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 kg-ig terjedő sulyban) 43—45 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli sulyban) —45 krtól —36 krig. Közép.

(páronként 220—280 kilon felüli súlyban) 45.—46 krig. Könnyű (páronként 220 kilon terjedő súlyban) 43.—44 krig: Szeriabi: 9. Nehéz (páronként 200 kilon felüli súlyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. súlyban) 45—46 krig; 11. Könnyű (páronként 220 kilon terjedő súlyban) 44—45 krig. Sertés létszám 1896. évi febr. hó 3. napján volt készletben 33144 db. 1896 febr. hó 10-ik napján felhajtott — darab. 1896 febr. 4—5-ik. napján elszállított 32888 drb. 1896 évi febr. hó 12-ik napjára maradt készletben 3001 db hizott-sertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

A királyi tanácsosék.

— Regény. — 34.

Írta: **Vértessy Arnold.**

(Folytatás és vége)

De mikor a szobába lépett, csak elámult, hogy Saroltát itt látta Géza mellett.

Hát még mikor lenézett az ebédlőbe s látta, hogy négy személyre van fölterítve s bejött a felesége és jelentette, hogy Sarolta is itt ebédel.

— El sem eresztjük többé, — nevétt az öreg, hogy szinte kicsordultak a könnyei. Tánczolni szeretett volna, olyan kedve kerekedett egyszerre.

— De jó ebéd legyen ám, anyjuk, — fordult a feleségéhez.

Az ebéd alatt is egyre tréfált, nevetett, nagyokat ivott s feleségének minduntalan kellett figyelmeztetni:

— De András.

Féltéken, aggódva leste a jó asszony a fiatal nő arcának vonásait. De csodálatos, Sarolta nem érzett most semmit abból a felhaborodásból, melyet egykor a vén lakatos lármás jó kedve okozott benne. Csak el-elmosolygott néha s aztán magában tündöved, úgy látszott, mintha mély gondolatokba merülne.

Az ebéd vége felé már nagyon csöndes, nagyon szótalan lett s lesütötte szemeit, hogy kikerülje a Cserepesné pillantását, melylyel a fiáért aggódó anya kémlelte.

Csak ez a szegény asszony sejtette, hogy a fiatal nő valami rendkívüli dolgot forgat agyában. Csak ő látott be, a nő a női lélekbe. Nem tudta világosan, hogy mi fenyegeti őket, de aggódott fiáért. S mikor fölkeltek az asztaltól, reszkette szoritotta sokáig kezébe a Sarolta kezét, mialatt gyöngéden megcsókolta homlokát.

Sarolta a földre sűrötte szemeit, arca kipirult. Szólni akart valamit, de nem szólt, csak hallgatott.

És azután multak a perczek, a perczek után az órák és Sarolta úgy érezte, hogy nem bírja kimondani azt a bucsuszt.

Szive mindegyre hevesebben dobogott, szemei zavartan tekintettek körül. Az ifju beszélt hozzá édesen suttogó szavakat s ő nem szakította félbe, csak hallgatta kábultan, nem tudva, hogy mit tegyen, míg végre mind a két keze az ifju kezében pihen és többé el sem távozik.

Óh, mert a legbüszkébb leányzó is olyan, hogy egyszer kinyilik s nem mindig a kamaráskulcs az, mely kinyitja.

Ő felsége aranykulcsos vitéze immár másfelé kereshet magának menyasszonyt s bizonyos, hogy fog is találni, előkelőt, szépet és mindenekfölött gazdagot.

Hogy Iván urfinak is sikerülne valami fényes parti, azt már bajosan hisszük, mert Agasházy Miklós, miután a váltócskákát kifizette Háj Fülöpnél, a hamisat is, kiadta az utat az urfinak s csak az inas által üzentette ki, hogy ne tessék nála alkalmatlankodni.

Igy hát szegény urfi csak hanyódik, vetődik, hol Budapesten Cili néniéknél, a kiknek maguknak is alig van mit enni, hol Vámoson, a hol már kétszer is bedugták djnoknak a vármegyeházára, aztán a pénzügyigazgatósághoz is, de sehol sem marad.

Ilyen vándorló életet folytat a királyi ta-

nácsosné ő nagysága is. Majd az egyik, majd a másik testvéréhez költözködik, kik mind szegény kis hivatalnokok ugyan, de mindegyikük büszke a királyi tanácsos édes atyjokra s a királyi tanácsosné testvérőkre.

Hálátlan leányát nem akarja többé látni ő nagysága, a havi pénzt azonban, a mit az a hálátlan küld, minden hó elsején elfogadja. Hát mit csináljon? A régi dicsőség emlékeiből nem lehet megélni ebben a czudar világban.

Luchs Edith kisasszony fellépése.

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet 112. Páratlan bérlet 112.

Vasárnap, 1896 Február hó 16-an.

A cziterás.

Nagy operette 3 felvonásban Szövegét Csiky Gergely után írta Muray Károly Zenéjét szerzette Konti J. (Rendező: Krémer.)

Meghívás.

Az „Alföldi Takarékpénztár Részvénytársulat“

Debreczenben,

XXIII. évi

rendes közgyűlését

1896. február hó 16-án d. e. 10 órakor

saját irodahelyiségében

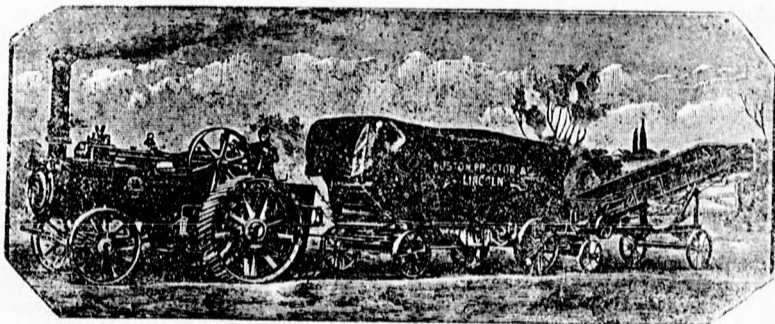
tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Az igazgatóság jelentése az intézet irodájában 1896. február hó 1-től az érdekeltek által megtekinthető.

Tanácskozás tárgyai:

1. Igazgatóság jelentése.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. A zárszámadás beérkezése és a nyereség felosztás iránti intézkedés.
4. Két igazgatósági tag választása.

300 arany- és ezüstérem és diszoklevéllel kitüntetve!

Ruston, Proctor & Co. Ltd.

lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőségénél,

BUDAPESTEN

kaphatók a legkitűnőbb utólérhetlen szerkezetű angol gőzmozgonyok és gőzcséplők

és csakis itt kaphatók a világhírű szabadalmazott EXCENTER GŐZCSÉPLŐGÉPEK

könyöktengelyek nélkül kettős tisztító szerkezettel, állítható osztályozó hengerrel. Ez idő szerinti ezek a világ legjobb gőzcséplői. Kivánatra azonban szállíthatunk könyöktengelyes gőzcséplőket is.

COMPOUND GŐZGÉPEK

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzcséplőgépek.

A jövő gépe.

Nagy választék szalmakazalozók, járgányos cséplőgépek, borprések, szőlőszövő gépek, szénagyújtók, vetőgépek, tisztító rosták, kukoriczamorzsolók, szecskavágók, arató és fűkaszalók, konkolyozók valamint minden gazdasági gépek és eszközökben és malomberendezésekben.

Arjegyzekekkel és mindennemű szakbavágó felvilágosítással és tanácsokkal készséggel díjmentesen szolgálunk.

Levelek czimzendők; **RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd.** vezérképviselőisége Budapest, V. Lipót-körút 33. szám.

309 arany- és ezüstérem és diszoklevéllel kitüntetve.

Eladatik évente több mint 950 gőzcséplőkeszlet.

A gyár alapított 1800-ban. — Alacsony 2500 munkási foglalkoztat.

Tisztességes egyének

a kik kereskedőknél, vendéglősöknél, kávéosknál stb ismerősök, egy **bécsi liquer-essenciák különlegességi gyár** nagy haszonnal járó

képviselőt

igen kedvező feltételek mellett megkaphatják. Ajánlatok az eddigi foglalkozás megnevezésével czimzendők:

Emanuel Allina, Bécs
II., Taborstrasse 22.

Eladó ház és földbirtokok.

A sziv-utca 1985. számú ház egy nyilas ondódi földjével eladó. — Továbbá az ebes és virvögyi állomás közt **II nyilas tanyaföld** gazdasági épületekkel ellátva eladó. — És a Halápi állomáson kívül **régi hat bogjás kaszálló** gazdasági épületekkel ellátva, eladó. — A Tőczoskertben 2-ik járás egynyilas egyfertály jökarban tartott **szőlő** hozzátartozó pajtával eladó. — Értekezni lehet sziv-utca 1985. számú háznál

özy. Tóth Andrásné
tulajdonossal.

Eladó ház és kaszálló.

Kádas-utczán az 1848 ik sz. ház ondódi földjével, vagy anélkül is eladó.

A Halápon 57 hold területű kaszálló szinte eladó, értekezhetni lehet az 1848-ik számú háznál a Halasy örökösökkel.

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & CIE.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenhol kapható.
Vezérigazgató: RUDA és BLOCHMANN, Budapest és Bécs.

Meghívás.
A „**Debreczeni faáruraktár-szövetkezet**”
1896. évi márczius hó 1-én d. e. 10 órakor
a Takaré- és hitelintézet üléstermében
(**Csapó-u. 335/6. sz. a.**)
III-ik évi
rendes közgyűlését
tartja, melyre a t. cz. szövetkezeti tagok tisztelettel meghivatnak
A közgyűlés tárgyai:
1. Az igazgatóságnak az 1895. évről szóló üzleti jelentése; a felügyelő bizottság jelentése; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztási javaslat; az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
2. Az alapszabályok értelmében 4 sorsolás útján kilépett és egy lemondott igazgatósági tag — és 3 felügyelő bizottsági rendes- és 2 póttág megválasztása.
FIGYELMEZTETÉS.
1. A közgyűlésen szavazati joggal csak azon tagok bírnak, kik üzletrészeseket teljesen befizettek.
2. Az évi jelentés, mérleg s az erre vonatkozó adatok a közgyűlést megelőző nyolcz nap alatt a szövetkezeti telep irodájában az üzleti órák alatt megtekinthetők.

NOVOTNY ANTAL
harang- és ércöntődéje
ajánlja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagyságu harangok ujra, illetőleg új harangok és egész harangzatok előre meghatározott hangok utáni elkészítésére, újabb modorra szerelve, több évi jótállás mellett, vertvas koronákkal, úgy hogy az így felszerelt harangokat könnyen és többször lehet fordítani, mi által a harang a megrepedéstől megóvatik.
Különösen ajánlja az általa feltalált
többször kütüntetett, átlukasztott, szabadalmazott HARANGJAIM,
melyeknek hangosabb, tartósabb és mélyebb hangjuk van és így egy 200 Ko. egy ily 260 Ko. haranggal egyenlő. — Ajánlom továbbá régi harangok vertvaskoronávali felszerelését, vertvas-harang állványokat, minden nagyságu óraharangokat. — 300 kgr. és azon aluli harangok mind raktáron vannak. — Költségvetésekkel és képes árlapokkal díjmentesen és ingyen szolgálók.
NOVOTNY ANTAL Temesvár, Gyárvaros.

214.
Az István' gőzmalmi társulat
GYÁRTMÁNYAINAK
ARJEGYZÉSE
Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe léptetett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.
ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL
Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:
100 kio
A Asztali dara nagyszemű . . . . . 14.—
B Szinte " aprószemű 13.40
C. Királyliszt 13.40
1. Lángliszt kivonat 12.80
2. Elsőrendű zsemlye liszt 12.20
3. Zsemlye liszt 11.80
4. Elsőrendű kenyér liszt 11.40
5. Közép kenyér liszt 10.80
6. Kenyér liszt . . . . . 10.—
7. Barna kenyér liszt 8.60
8. Takarmány liszt 6.40
11. Fivom korpa **zsákkal** . . . . . 4.—
12. Durva korpa **zsákkal** 3.80
13. Csirke buza **zsák nélkül** 3.60
14. Csirke buza **zsák nélkül** . . . . . 3.—
A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.
A. B. 0-6 számig 85 kilogramm.
7. és 8. szám 70
11. és 12. szám 50
Debreczen, 1896. jan. 21.